

ΕΛΤΕ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΩΝ

2015

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ Ε.Λ.Τ.Ε.....	1
ΜΕΡΟΣ 1 ^ο : Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ (Ε.Λ.Τ.Ε.).....	2
1.1 Στόχοι και αρμοδιότητες.....	2
1.2 Διοίκηση και Επιτελικά Όργανα της Ε.Λ.Τ.Ε.	3
ΜΕΡΟΣ 2 ^ο : ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Λ.Τ.Ε. ΓΙΑ ΤΟ 2015	7
2.1 Σύστημα Ποιοτικού Ελέγχου.....	7
Ευρήματα Ποιοτικών Ελέγχων – Αναλυτική Παρουσίαση	12
2.2 Λογιστική Τυποποίηση	21
2.3 Οργανωτικά Θέματα	23
Στελέχωση της Ε.Λ.Τ.Ε.	23
Εγχειρίδιο Οργάνωσης και Λειτουργίας	23
Μηχανογράφηση των Διοικητικών Υπηρεσιών	23
Αναβάθμιση Πληροφοριακών Συστημάτων & Μηχανογραφικής Υποστήριξης	24
2.4 Λοιπές Πρωτοβουλίες και Δράσεις της Ε.Λ.Τ.Ε.....	24
Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 56/2014....	24
Λογιστικό Σχέδιο Γενικής Κυβέρνησης.....	24
ΜΕΡΟΣ 3 ^ο : ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Λ.Τ.Ε.	25
ΜΕΡΟΣ 4 ^ο : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.	27
ΜΕΡΟΣ 5 ^ο : ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ 2016	28

Πρόλογος Προέδρου του Δ.Σ. της ΕΛΤΕ

Έχω την τιμή και την ικανοποίηση να παρουσιάσω την πρώτη ετήσια απολογιστική έκθεση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης & Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) για το έτος 2015.

Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει το πλαίσιο λειτουργίας της εποπτικής αρχής καθώς και τις κύριες δραστηριότητές της που αφορούν την εποπτεία της ποιότητας των υποχρεωτικών ελέγχων που διενεργούν οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία, αρμοδιότητας του Συμβουλίου Ποιοτικού Ελέγχου (ΣΠΕ) καθώς επίσης και των θεμάτων που άπτονται της λογιστικής τυποποίησης (λογιστικά πρότυπα), αρμοδιότητας του Συμβουλίου Λογιστικής Τυποποίησης (Σ.ΛΟ.Τ)

Έμφαση δίδεται στην παρουσίαση των ευρημάτων που έχουν προκύψει από τους ποιοτικούς ελέγχους που διενεργεί το Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου, τα οποία συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας των ελέγχων.

Σε κάθε περίπτωση η Ε.Λ.Τ.Ε. θα πρέπει να ασκεί τον εποπτικό της ρόλο με τρόπο που να παρέχει τα εχέγγυα για δίκαιη, αμερόληπτη και αντικειμενική κρίση.

Αναφορά γίνεται επίσης στις διεθνείς δραστηριότητες της Ε.Λ.Τ.Ε., τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο, διότι η αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων της Επιτροπής είναι συνυφασμένη με τη συμμετοχή της στις διεθνείς εξελίξεις στον χώρο της λογιστικής και της ελεγκτικής επιστήμης.

Το 2015 ήταν η χρονιά της ενσωμάτωσης στο Εθνικό Δίκαιο του νέου Κανονιστικού Πλαισίου που επιβλήθηκε από την Ε.Ε. αναφορικά με τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των οντοτήτων δημοσίου ενδιαφέροντος, ενισχύοντας έτσι την εμπιστοσύνη του επενδυτικού κοινού, διαφυλάσσοντας την ανεξαρτησία των ελεγκτών, προωθώντας καλύτερο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και μεγαλύτερη διαφάνεια στην έκδοση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύω ακράδαντα, ανεξαρτήτως των αλλαγών που θα επιφέρει η νέα Οδηγία και ο Κανονισμός, ότι η Ε.Λ.Τ.Ε. θα συνεχίσει να παίζει αδιαμφισβήτητα κρίσιμο ρόλο στη βελτίωση της ποιότητας του ελεγκτικού και λογιστικού επαγγέλματος.

Καθηγητής Γ. Βενιέρης
Πρόεδρος

ΜΕΡΟΣ 1^ο: Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ (Ε.Λ.Τ.Ε.)

1.1 Στόχοι και αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) είναι η εθνική εποπτική αρχή του ελεγκτικολογιστικού επαγγέλματος με αποστολή της τη θέσπιση και την εποπτεία της ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής των λογιστικών και ελεγκτικών προτύπων. Οι αρμοδιότητες της απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία και έχουν γνώμονα αποκλειστικά το δημόσιο συμφέρον. Η Ε.Λ.Τ.Ε. αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που απολαύει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας. Εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Η λειτουργία της Ε.Λ.Τ.Ε. δεν βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, οι δε πόροι της προέρχονται από εισφορές που βαρύνουν τους εποπτευόμενους φορείς. Ο προϋπολογισμός και απολογισμός της Ε.Λ.Τ.Ε. εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών μετά από εισήγηση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. Σκοπός της Ε.Λ.Τ.Ε. είναι η ενίσχυση της διαφάνειας της λειτουργίας των επιχειρήσεων και η ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης του επενδυτικού κοινού, με την εφαρμογή της λογιστικής τυποποίησης και τη διασφάλιση της ποιότητας των ελεγκτικών υπηρεσιών. Οι αρμοδιότητες της αφορούν τρεις διακριτούς άξονες εποπτείας:

Ελεγκτικό επάγγελμα: Η Ε.Λ.Τ.Ε. εποπτεύει τους νόμιμους ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία. Είναι ο αρμόδιος φορέας για τη χορήγηση και ανάκληση επαγγελματικής άδειας στους νόμιμους ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία. Έχει την ευθύνη για τη ρύθμιση του νομοθετικού πλαισίου που αφορά τις προϋποθέσεις χορήγησης και διατήρησης της επαγγελματικής άδειας. Είναι αρμόδια για την τήρηση Δημόσιου Μητρώου για τους νόμιμους ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία, στα οποία έχει χορηγήσει επαγγελματική άδεια. Η Ε.Λ.Τ.Ε. είναι επίσης αρμόδια να ερμηνεύει και να εξειδικεύει τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας που διέπει τη διενέργεια των ελεγκτικών εργασιών. Τέλος μέσω της Επιτροπής Επαγγελματικών Εξετάσεων, η Ε.Λ.Τ.Ε. εποπτεύει όλες τις πτυχές άσκησης του επαγγέλματος του νόμιμου ελεγκτή, όπως τις επαγγελματικές εξετάσεις, την πρακτική άσκηση και τη χορήγηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος.

Ποιότητα ελεγκτικών εργασιών: Η Ε.Λ.Τ.Ε. εποπτεύει την ποιότητα των υποχρεωτικών ελέγχων που διενεργούν οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία. Για τον σκοπό αυτό, διενεργεί ποιοτικούς ελέγχους επί των ελεγκτικών εργασιών. Επιπλέον, για παραβάσεις της νομοθεσίας και του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει την εργασία των νομίμων ελεγκτών και των ελεγκτικών γραφείων, η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει την αρμοδιότητα να επιβάλει κυρώσεις, όπως σύσταση, επίπληξη, πρόστιμο, προσωρινή αναστολή της επαγγελματικής άδειας μέχρι και οριστική διαγραφή από το Δημόσιο Μητρώο της Ε.Λ.Τ.Ε.

Λογιστικά & Ελεγκτικά πρότυπα και πρακτικές: Η Ε.Λ.Τ.Ε. θεσπίζει και εποπτεύει την εφαρμογή των λογιστικών και ελεγκτικών προτύπων, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση των νομίμων ελεγκτών και των ελεγκτικών γραφείων με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου και τον κώδικα δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants - IFAC).

Η Ε.Λ.Τ.Ε. εισηγούμενη τη θέσπιση λογιστικών και ελεγκτικών προτύπων για την ελληνική επικράτεια, λειτουργεί ως οιοονεί σύμβουλος του Υπουργού Οικονομικών.

Πέρα των ανωτέρω, ως εθνική εποπτική αρχή, η Ε.Λ.Τ.Ε., συνάπτει συμφωνίες με άλλες εποπτικές αρχές στο πλαίσιο της συνεργασίας και της άσκησης των καθηκόντων της.

1.2 Διοίκηση και Επιτελικά Όργανα της Ε.Λ.Τ.Ε.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο Αντιπροέδρους και τέσσερα μέλη και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Τα μέλη του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. υποδεικνύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Ελλάδας και τον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, ένα μέλος από κάθε φορέα.

Η σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Λ.Τ.Ε. από τις 22-8-2014 είναι η εξής:

Πρόεδρος: Καθ. Γεώργιος Βενιέρης

Α' Αντιπρόεδρος: Παναγιώτης Γιαννόπουλος

Β' Αντιπρόεδρος: Αθανάσιος Κοντογεώργης

Μέλη: Διονύσιος Χριστόπουλος (εκπρόσωπος της Τράπεζας της Ελλάδος), Ξενοφών Αυλωνίτης (εκπρόσωπος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς), Χρήστος Διαμαντόπουλος (εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος), Κώστας Σφακάκης (εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Ελλάδος).

Εκτελεστική Επιτροπή: Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την διεκπεραίωση των διοικητικών και οικονομικών δραστηριοτήτων της Ε.Λ.Τ.Ε. και την εν γένει οργάνωση και λειτουργία του φορέα.

Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου: Το Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου (ΣΠΕ) είναι το αρμόδιο όργανο της Ε.Λ.Τ.Ε. για την εποπτεία του ελεγκτικού επαγγέλματος. Στόχος του είναι η διασφάλιση της ποιότητας των ελεγκτικών υπηρεσιών που παρέχουν οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία.

Το ΣΠΕ είναι αρμόδιο:

- για τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων επί των προσώπων των παραγράφων 2 έως 8 του άρθρου 2 του ν.3693/2008 (Α' 174),
- για τη διατύπωση υποδείξεων προς τα πρόσωπα των παραγράφων 2 έως 8 του άρθρου 2 του ν. 3693/2008, ως αποτέλεσμα ποιοτικών ελέγχων,
- για τη διεξαγωγή ερευνών προς διαπίστωση τυχόν παραβάσεων της νομοθεσίας και του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τις εργασίες των ελεγκτών συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών αποφάσεων της Ε.Λ.Τ.Ε., του εκάστοτε ισχύοντος Κώδικα Δεοντολογίας, των ελεγκτικών προτύπων ή των προτύπων διασφάλισης της ποιότητας, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας,
- για τη διατύπωση εισηγήσεων προς το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. ως αποτέλεσμα της διεξαγωγής ερευνών κατά την περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου,
- για τη διεξαγωγή ερευνών που σχετίζονται με την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων και με την άσκηση εποπτείας επί της Διεύθυνσης Λογιστικών και Ελεγκτικών Θεμάτων, Μελετών και Υποστήριξης Ποιοτικών Ελέγχων της Ε.Λ.Τ.Ε. κατά τη διεξαγωγή προαναφερθεισών ερευνών,
- για τη διατύπωση γενικών εισηγήσεων προς το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. επί ελεγκτικών θεμάτων, θεμάτων άσκησης ποιοτικού ελέγχου και διερεύνησης πειθαρχικών παραβάσεων, και
- επί οιοδήποτε άλλου θέματος προσιδιάζει στην άσκηση ποιοτικού ελέγχου επί της ελεγκτικής εργασίας, καθώς και στη διερεύνηση των υποθέσεων για τη διαπίστωση της τυχόν τέλεσης πειθαρχικών παραβάσεων.

Το Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου (ΣΠΕ) είναι πενταμελές συλλογικό όργανο και η θητεία του είναι τριετής. Τα μέλη του ΣΠΕ και οι αναπληρωτές τους ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. Ως μέλη του ΣΠΕ, του οποίου προεδρεύει ο Α' Αντιπρόεδρος της Ε.Λ.Τ.Ε. κ.Παναγιώτης Γιαννόπουλος, έχουν οριστεί οι:

- Ιωάννης Φίλος του Λάμπρου, Επίκουρος Καθηγητής Ελεγκτικής και Λογιστικής στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου, ως μέλος, με αναπληρωτή τον Κωνσταντίνο Καραμάνη του Βασιλείου, Αναπληρωτή Καθηγητή Λογιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου.
- Νικόλαος Παπαδήμος του Σταματίου, ελεγκτής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ως μέλος, με αναπληρωτή τον Παναγιώτη Ιωάννου του Θεοδώρου, ελεγκτή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- Δημήτριος Παρασκευόπουλος του Νικολάου, συνταξιούχος Ορκωτός Ελεγκτής, ως μέλος, με αναπληρωτή τον Χαράλαμπο Σταθάκη του Σπύρου, συνταξιούχο Ορκωτό Ελεγκτή.
- Αγγελική Σαμαρά του Δημητρίου, ειδικός επιστήμων λογιστικής και ελεγκτικής, ως μέλος, με αναπληρωτή τον Γεώργιο Ιατρίδη του Ιωάννη, αναπληρωτή Καθηγητή Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης: Το Σ.ΛΟ.Τ. γνωμοδοτεί σε θέματα λογιστικής τυποποίησης, και είναι αρμόδιο για τα κάτωθι:

α) Την κατάρτιση, την αναθεώρηση ή την τροποποίηση των εκάστοτε σε ισχύ Λογιστικών Σχεδίων, με σκοπό την προσαρμογή τους στις εξελίξεις της επιστήμης και της πρακτικής.

β) Τον τρόπο, τον χρόνο και τη διαδικασία της γενικής ή κατά στάδια υποχρεωτικής εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από τις οικονομικές μονάδες ή από κατηγορίες αυτών.

γ) Την έκδοση οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή των εκάστοτε ισχύοντων Λογιστικών Σχεδίων και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Το Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης (Σ.ΛΟ.Τ.) είναι πενταμελές και η θητεία του είναι τριετής. Τα μέλη του Σ.ΛΟ.Τ. ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. Ως μέλη του Σ.ΛΟ.Τ., του οποίου προεδρεύει ο Β' Αντιπρόεδρος της Ε.Λ.Τ.Ε. κ. Αθανάσιος Κοντογεώργης, έχουν οριστεί οι:

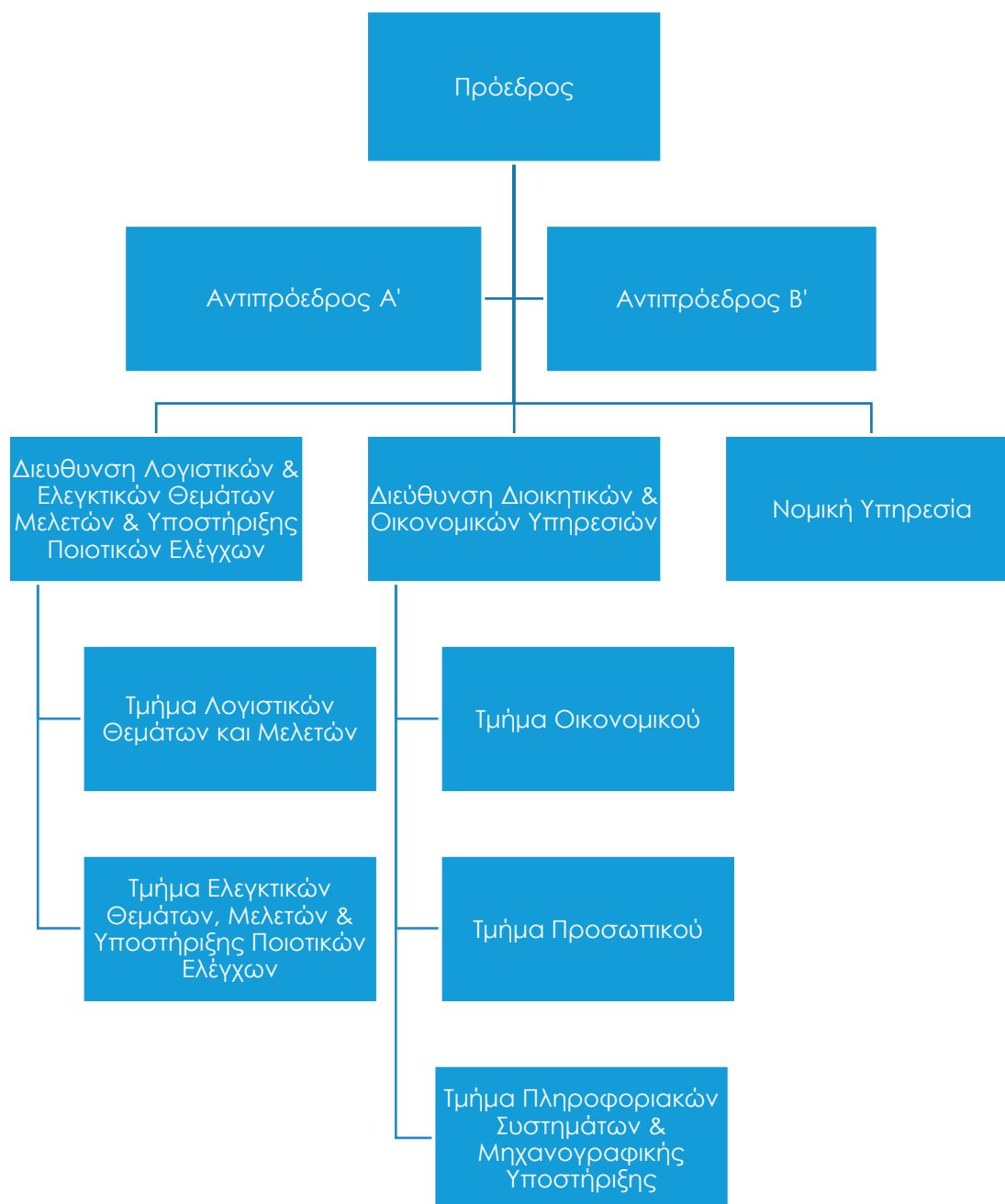
- Κωνσταντίνος Καραμάνης του Βασιλείου, Αναπληρωτής Καθηγητής Λογιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου, ως μέλος.
- Παναγιώτης Βρουστούρης του Κωνσταντίνου, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, ως μέλος.
- Σάνδρα Κοέν του Ιωσήφ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Λογιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου, ως μέλος.
- Δημήτριος Γουνόπουλος του Βασιλείου, Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Sussex, ως μέλος.

Πειθαρχικό Συμβούλιο

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Ε.Λ.Τ.Ε. είναι το αρμόδιο όργανο για τη διαπίστωση παραβάσεων της νομοθεσίας και του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τις εργασίες των ελεγκτών, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών αποφάσεων της Ε.Λ.Τ.Ε., του εκάστοτε ισχύοντος Κώδικα Δεοντολογίας και των ελεγκτικών προτύπων ή των προτύπων διασφάλισης ποιότητας, καθώς και περιπτώσεων μη συμμόρφωσης προς τις υποδείξεις που διατυπώνονται από το Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου (ΣΠΕ) της Ε.Λ.Τ.Ε., ως αποτέλεσμα της διενέργειας ποιοτικού ελέγχου. Αποτελείται από το επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Λ.Τ.Ε. και από δύο μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), τα οποία ορίζονται από την Ολομέλειά του και οι αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία, εφόσον τηρούνται οι όροι της απαρτίας και νόμιμης σύνθεσης του οργάνου. Με το υπ' αριθμ. 2795/11-06-2015 πρακτικό της Α' Τακτικής Ολομέλειας του ΝΣΚ ορίστηκαν μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Ε.Λ.Τ.Ε. δύο Πάρεδροι που υπηρετούν στο γραφείο του Νομικού Συμβούλου του Κράτους στο Υπουργείο Οικονομικών.

Οργανωτική Δομή

Η οργανωτική δομή της Ε.Λ.Τ.Ε. ορίζεται στον ιδρυτικό της νόμο 3148/ 2003, όπως ισχύει, καθώς και στο Π.Δ. 74/2009. Η δομή της Ε.Λ.Τ.Ε. το 2015 απεικονίζεται στο παρακάτω οργανόγραμμα:

ΜΕΡΟΣ 2ο: ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Λ.Τ.Ε. ΓΙΑ ΤΟ 2015

2.1 Σύστημα Ποιοτικού Ελέγχου

Η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει δομήσει το πλαίσιο και το πρόγραμμα ποιοτικών ελέγχων με στόχο την προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Η διαδικασία αυτή στηρίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια τα οποία αφορούν τόσο τη συχνότητα όσο και τη μεθοδολογία επιλογής των ελεγχόμενων φορέων.

Ως προς τη συχνότητα διεξαγωγής του ποιοτικού ελέγχου, τα κριτήρια επιλογής των ελεγκτικών γραφείων και/ ή των νομίμων ελεγκτών ορίζονται από το άρθρο 39 του νόμου 3693/ 2008:

- ✓ Τουλάχιστον κάθε τρία χρόνια για τους ελεγχόμενους φορείς που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος (ΟΔΕ) και
- ✓ Τουλάχιστον κάθε έξι χρόνια, εφόσον οι ελεγχόμενοι φορείς δεν διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος.

Ως προς τα κριτήρια επιλογής του εκάστοτε φακέλου/ αντικειμένου του ποιοτικού ελέγχου η Ε.Λ.Τ.Ε. εξετάζει τις κάτωθι παραμέτρους:

- 1) Τον βαθμό συγκέντρωσης κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον στον ελεγχόμενο φορέα. Για την εκτίμηση της συγκέντρωσης κινδύνου λαμβάνονται υπόψη ιδίως ο αριθμός ή/και η κεφαλαιοποίηση των οντοτήτων δημοσίου ενδιαφέροντος που ο ελεγχόμενος φορέας ελέγχει.
- 2) Τον βαθμό συγκέντρωσης κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον, ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς και τις οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος που ο ελεγχόμενος φορέας ελέγχει.
- 3) Τη δυνητική διακύβευση της ανεξαρτησίας του ελεγχόμενου φορέα εξαιτίας της τυχόν συγκέντρωσης των πηγών εσόδων του σε περιορισμένο αριθμό ελεγχόμενων οντοτήτων.
- 4) Επίκαιρα ζητήματα, κρίσιμα λογιστικά και ελεγκτικά θέματα.
- 5) Διαπιστωθείσες στο παρελθόν παραβάσεις και ευρήματα των ποιοτικών ελέγχων, που η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει ήδη διενεργήσει.
- 6) Συστάσεις και υποδείξεις στα ελεγκτικά γραφεία και στους νόμιμους ελεγκτές μετά από ποιοτικούς ελέγχους που η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει ήδη διενεργήσει.
- 7) Καταγγελίες και αναφορές που έχουν περιέλθει σε γνώση της Ε.Λ.Τ.Ε.
- 8) Προκαταρκτικές έρευνες κατόπιν εντολής των εισαγγελικών και δικαστικών αρχών.
- 9) Περιπτώσεις ασυνήθιστα χαμηλών αμοιβών, που έχουν παρατηρηθεί από τα υποβληθέντα πληροφοριακά στοιχεία, σε σχέση με το μέγεθος των ελεγχόμενων οντοτήτων.

Περιεχόμενο των ποιοτικών ελέγχων αποτελούν:

α) Η αξιολόγηση του σχεδιασμού του εσωτερικού συστήματος ποιοτικού ελέγχου που υποχρεούται να διατηρεί ο ελεγχόμενος φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 του ν. 3693/2008 και το Διεθνές Πρότυπο Δικλίδων Ποιότητας 1 (ΔΠΔΠ-1), καθώς και ο έλεγχος της αποτελεσματικής τήρησης αυτού.

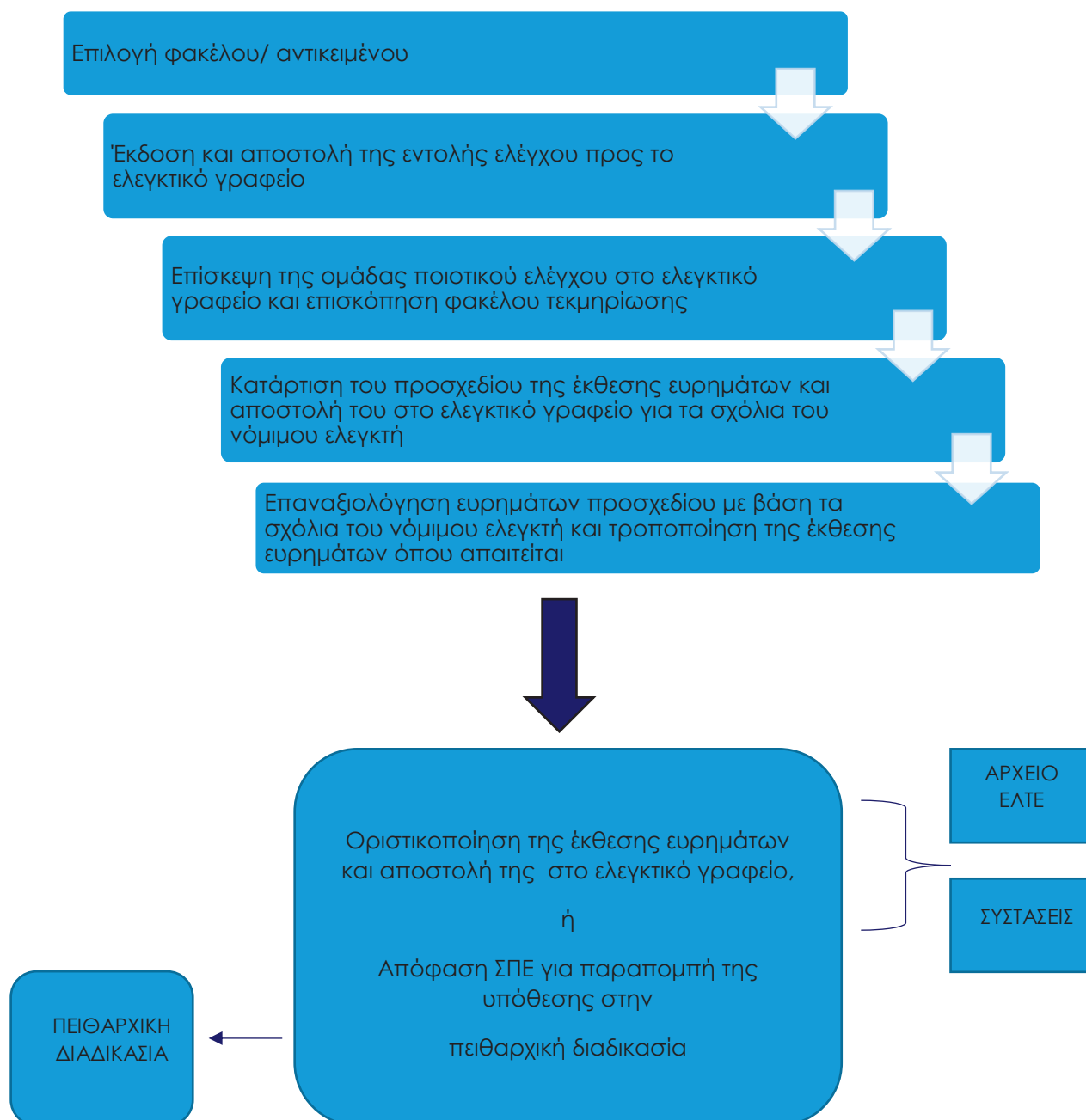
β) Η αξιολόγηση των ελεγκτικών εργασιών επί των υποχρεωτικών ελέγχων που ο ελεγχόμενος φορέας αναλαμβάνει, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα ελέγχου και την κείμενη νομοθεσία.

γ) Η αξιολόγηση του περιεχομένου της πιο πρόσφατης Έκθεσης Διαφάνειας, που ο ελεγχόμενος φορέας έχει δημοσιεύσει, σε σχέση με τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 36 του ν. 3693/2008, ως προς το ελάχιστο περιεχόμενο της Έκθεσης Διαφάνειας.

δ) Πέραν των ανωτέρω οριζόμενων, περιεχόμενο των ποιοτικών ελέγχων δύναται να αποτελεί και η αξιολόγηση της επάρκειας των μέτρων και διαδικασιών, που οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία έχουν υιοθετήσει σχετικά με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της υπ' αριθ. 004/2009 Κανονιστικής Πράξης της Ε.Λ.Τ.Ε, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Η Ε.Λ.Τ.Ε. διενήργησε με συνέπεια τους ελέγχους της βάσει αναλυτικού προγράμματος ελέγχου, που εφαρμόσθηκε σε όλα τα ελεγκτικά γραφεία τηρώντας συγκεκριμένη διαδικασία ποιοτικού ελέγχου η οποία απεικονίζεται στο παρακάτω σχήμα:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ Ε.Λ.Τ.Ε.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι ποιοτικοί έλεγχοι του 2015 εστίασαν ιδιαίτερα στα συστήματα διασφάλισης ποιότητας (ΔΠΔΠ-1) που διατηρούν τα ελεγκτικά γραφεία. Τα ελεγκτικά γραφεία υποχρεούνται να διατηρούν συστήματα διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Διεθνές Πρότυπο Διασφάλισης Ποιότητας 1 (ΔΠΔΠ-1). Τα συστήματα διασφάλισης ποιότητας αξιολογήθηκαν από την Ε.Λ.Τ.Ε., ως προς τον σχεδιασμό και την εφαρμογή τους. Εξετάστηκαν οι πολιτικές και διαδικασίες των ελεγκτικών γραφείων, αναφορικά με θέματα που άπτονται:

- Της ηγεσίας των ελεγκτικών γραφείων
- Της ανεξαρτησίας και των αρχών επαγγελματικής δεοντολογίας
- Της διαχείρισης και ανάπτυξης ανθρωπίνων πόρων
- Της αποδοχής & διατήρησης των ελεγχόμενων οντοτήτων
- Της εκτέλεσης των ελέγχων
- Της εσωτερικής αξιολόγησης του συστήματος διασφάλισης ποιότητας

Τα ανωτέρω θέματα θεωρούνται ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της ποιότητας των ελέγχων.

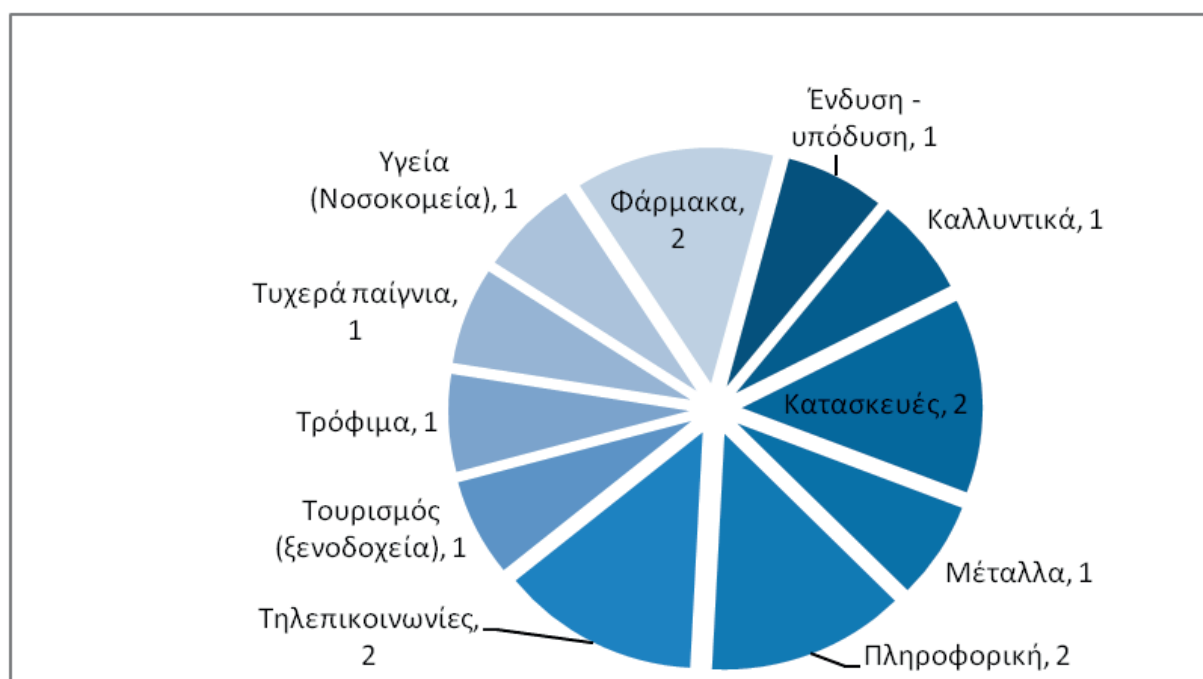
Κατά το έτος 2015 διενεργήθηκαν 23 ποιοτικοί έλεγχοι σε 13 ελεγκτικά. Επίσης το ΣΠΕ διενήργησε επισκοπήσεις σε 117 εκθέσεις ελέγχων που χορηγήθηκαν από νόμιμους ελεγκτές σε δημόσια νοσοκομεία.

Οι 15 ποιοτικοί έλεγχοι αφορούσαν ελέγχους οικονομικών καταστάσεων ισάριθμων οντοτήτων, δηλαδή την πλήρη επισκόπηση του φακέλου ελεγκτικής τεκμηρίωσης και οι 8 το Διεθνές Πρότυπο Διασφάλισης Ποιότητας 1 (ΔΠΔΠ-1), ήτοι την επισκόπηση και τον έλεγχο εφαρμογής των σχετικών διαδικασιών και των πολιτικών των ελεγκτικών γραφείων, καθώς και την παρακολούθηση συμμόρφωσης στις υποδείξεις που ορίζονται στις εκθέσεις ευρημάτων του προηγούμενου ποιοτικού ελέγχου της Ε.Λ.Τ.Ε. Οι ποιοτικοί έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν με επιτόπιες επισκέψεις από εντεταλμένα κλιμάκια της Ε.Λ.Τ.Ε.

Παρακάτω παρατίθεται σε πίνακα το εύρος των εργασιών ποιοτικού ελέγχου κατά την περίοδο από τον Απρίλιο 2015 έως το Απρίλιο 2016:

Εύρος Εργασιών Ποιοτικού Ελέγχου Ε.Λ.Τ.Ε.	
Έλεγχοι οικονομικών καταστάσεων (Επισκοπήσεις φακέλων ελεγκτικής τεκμηρίωσης)	15
ΔΠΔΠ-1 (Παρακολούθηση συμμόρφωσης ευρημάτων προηγούμενου ελέγχου)	8
Επισκοπήσεις εκθέσεων ελέγχων δημοσίων νοσοκομείων	117
Σύνολο	140

Οι 15 φάκελοι στους οποίους διενεργήθηκαν επισκοπήσεις προέρχονταν από ελεγχόμενες οντότητες 11 διαφορετικών κλάδων.

Ευρήματα Ποιοτικών Ελέγχων – Αναλυτική Παρουσίαση

Α. Τακτικοί έλεγχοι οικονομικών καταστάσεων (15 φακέλοι ελεγκτικής τεκμηρίωσης)

Αποδοχή /συνέχιση ανάθεσης ελεγκτικού έργου | ΔΠΕ 210

Σε σημαντικό αριθμό των ελεγκτικών εργασιών που επισκοπήθηκαν, περίπου στις μισές, υπήρχαν λάθη ή/και ελλείψεις στην επιστολή ανάθεσης, σε σχέση με τις απαιτήσεις του ΔΠΕ 210.

Σχεδιασμός ελέγχου, εκτίμηση κινδύνων ουσιώδους σφάλματος | ΔΠΕ 300 & 315

Υπήρξαν περιπτώσεις όπου η στρατηγική του ελέγχου δεν είχε καταγραφεί επαρκώς από τον νόμιμο ελεγκτή (δεν περιγραφόταν η φύση της, εάν δηλαδή ήταν μικτή, εάν βασιζόταν σε δοκιμασίες δικλίδων και κατά πόσο ή εάν βασιζόταν εξ ολοκλήρου σε ουσιαστικές διαδικασίες).

Επίσης, σε κάποιους εκ των φακέλων ελέγχου δεν τεκμηριωνόταν επαρκώς η εργασία για τον εντοπισμό και την εκτίμηση των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος, μέσω της κατανόησης της ελεγχόμενης οντότητας και του περιβάλλοντός της. Συγκεκριμένα, έλειπε η εξειδίκευση των εκτιμώμενων κινδύνων σε επίπεδο ισχυρισμών και κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων (ΔΠΕ 315.5).

Στη συνέχεια παρατίθενται οι κυριότερες ελλείψεις που εντοπίστηκαν στον σχεδιασμό του ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων της ελεγχόμενης οντότητας:

- Εντοπισμός και γενική περιγραφή τους (ποια συστήματα έχει το λογιστήριο/ η οικονομική διεύθυνση κ.λπ.)
- Το κατά πόσο ο ελεγκτής σχεδίαζε να βασιστεί σε τεκμήρια που προέρχονταν από τα πληροφοριακά συστήματα της ελεγχόμενης οντότητας (όπως π.χ. μια ανάλυση ενηλικίωσης υπολοίπων)
- Ελλιπής τεκμηρίωση της επισκόπησης των σημαντικών δικλίδων που σχετίζονταν με τα πληροφοριακά συστήματα, στο πλαίσιο της κατανόησης της οντότητας και του περιβάλλοντός της (δεν γίνεται αναφορά στη δοκιμασία τους, αλλά μόνον στην περιγραφή και τις λεγόμενες δοκιμασίες ροής συναλλαγών walk-through test)

Απάτη σε έλεγχο οικονομικών καταστάσεων και συμμόρφωση με νόμους & κανονισμούς | ΔΠΕ 240 & 250

Εντοπίστηκαν περιπτώσεις όπου, η αξιολόγηση των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος δεν βασίστηκε στην υπόθεση ότι υπήρχαν κίνδυνοι απάτης κατά την αναγνώριση εσόδων, προκειμένου ο ελεγκτής να αξιολογήσει ποιοι τύποι εσόδων ή ισχυρισμοί οδηγούν σε τέτοιους κινδύνους. Επιπροσθέτως, ενώ η αναγνώριση εσόδου δεν είχε χαρακτηριστεί ως σημαντικός κίνδυνος ο ελεγκτής δεν είχε περιλάβει στην τεκμηρίωση του ελέγχου τους λόγους που τον οδήγησαν σε αυτό το συμπέρασμα (ΔΠΕ 240 παρ. 26 & 47).

Σε σημαντικό αριθμό φακέλων ελέγχου οι διαδικασίες για την αναγνώριση κινδύνων απάτης κρίθηκαν ανεπαρκείς. Ειδικότερα, στις περισσότερες των περιπτώσεων οι συγκεκριμένες διαδικασίες πραγματοποιούνταν μέσω ερωτηματολογίων τα οποία ήταν γενικής φύσεως και συμπληρώνονταν μάλλον μηχανιστικά με μονολεκτικές απαντήσεις, ναι/όχι, χωρίς ουσιαστική ανάλυση.

Διαπιστώθηκαν επίσης - σε μικρότερο αριθμό ελεγκτικών αναθέσεων - αδυναμίες σχετικά με τον έλεγχο του κινδύνου παραβίασης των εσωτερικών δικλίδων της ελεγχόμενης οντότητας, συμπεριλαμβανομένων των αδυναμιών στον έλεγχο ημερολογιακών εγγραφών.

Σε αρκετές περιπτώσεις δεν εντοπίστηκαν ή ήταν ελλιπείς οι διαδικασίες ελέγχου σχετικά με τη συμμόρφωση της οντότητας με Νόμους και Κανονισμούς.

Ουσιώδες μέγεθος | ΔΠΕ 320 και 600

Σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος επισημαίνονται τα εξής:

Σε ποσοστό άνω του 50% των φακέλων ελέγχου δεν τεκμηριωνόταν επαρκώς γιατί η επιλεγθείσα βάση υπολογισμού του ουσιώδους μεγέθους ήταν κατάλληλη. Ειδικότερα, σε κάποιες περιπτώσεις επαναλαμβανόμενων αναθέσεων ελέγχων στον ίδιο ελεγκτή υπήρξε μεταβολή της βάσης υπολογισμού, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, χωρίς κατάλληλη τεκμηρίωση.

Τέλος, υπήρξαν περιπτώσεις ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όπου ο ελεγκτής δεν είχε υπολογίσει το ουσιώδες μέγεθος για τις οικονομικές καταστάσεις του ομίλου. (ΔΠΕ 600 παρ.21).

Χρησιμοποίηση εργασίας τρίτων | ΔΠΕ 610 & 620 (ΔΠΕ 402 & 500 παρ. 8)

Οι κυριότερες ελλείψεις όσον αφορά τη χρησιμοποίηση της εργασίας τρίτων (εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας ή/ και του ειδήμονα του ελεγκτή) συνοψίζονται στα εξής σημεία:

α) Ανεπαρκής επισκόπηση της εργασίας του ειδήμονα του ελεγκτή και επομένως μη αξιολόγηση της λογικότητας των παραδοχών του και των δεδομένων στα οποία αυτή στηρίχθηκε (ΔΠΕ 620). Αντίστοιχες ελλείψεις εντοπίστηκαν όσον αφορά την αξιολόγηση της εργασίας του ειδήμονα της διοίκησης, όταν πληροφορίες από τέτοιου είδους εργασία χρησιμοποιήθηκαν από τον ελεγκτή ως ελεγκτικά τεκμήρια (ΔΠΕ 500 παρ. 8).

β) Διαπιστώθηκαν σημαντικές ελλείψεις ως προς την αξιολόγηση της εργασίας του εσωτερικού ελεγκτή, όταν αυτή χρησιμοποιήθηκε από τον νόμιμο ελεγκτή (ΔΠΕ 610), αλλά και ως προς τις ελεγκτικές διαδικασίες (μη διενέργεια) για υπηρεσίες, σχετικές με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, που παρασχέθηκαν από οργανισμό υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα (ΔΠΕ 402).

Τεκμηρίωση του ελέγχου, διενέργεια ουσιαστικών ελεγκτικών διαδικασιών, απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων | ΔΠΕ 230, 500, 501, 505, 510, 530, 540

Σκοπός του ελεγκτή είναι να καταρτίσει, εγκαίρως, τεκμηρίωση που να παρέχει, αφενός μια επαρκή και κατάλληλη καταγραφή της βάσης για την έκθεσή του, και αφετέρου να προβάλλει τεκμήρια ότι ο έλεγχος σχεδιάστηκε και εκτελέστηκε σύμφωνα με τα ΔΠΕ και τις εφαρμοστέες νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις. Από τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στους επιλεχθέντες φακέλους ελέγχου, εντοπίστηκαν αδυναμίες στις ουσιαστικές ελεγκτικές διαδικασίες που διενήργησαν οι νόμιμοι ελεγκτές, στην καταλληλότητα των ελεγκτικών τεκμηρίων που συγκέντρωσαν, καθώς και στην τεκμηρίωση του ελέγχου. Οι αδυναμίες εντοπίζονται σε κονδύλια τόσο του ενεργητικού και παθητικού όσο και στα έσοδα και έξοδα και τα οποία αναλύονται συνοπτικά παρακάτω:

Συμφωνία οικονομικών καταστάσεων

Υπήρξαν περιπτώσεις που οι ελεγκτές δεν συμπεριέλαβαν στον φάκελο τεκμηρίωσης φύλλο εργασίας (ή υπήρχαν λάθη στο φύλλο εργασίας) για τη συμφωνία των οικονομικών καταστάσεων με τα λογιστικά αρχεία. Τα ευρήματα που παρατηρήθηκαν συχνότερα αφορούσαν στην έλλειψη τεκμηρίωσης των εγγραφών ΔΠΧΑ.

Περισσότεροι από τους μισούς φακέλους που επισκοπήθηκαν παρουσίαζαν ελλείψεις στην τεκμηρίωση της συμφωνίας των σημειώσεων επί των οικονομικών καταστάσεων ή του προσαρτήματος με υποστηρικτικά αρχεία. Οι περιοχές που εντοπίζονταν συχνότερα οι αδυναμίες αφορούσαν τις γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών και τις γνωστοποιήσεις του ΔΛΠ 11. Σε μία περίπτωση δεν εντοπίστηκε τεκμηρίωση ότι η έκθεση του Δ.Σ. είχε επισκοπηθεί, ώστε το περιεχόμενο της να συνάδει με τις οικονομικές καταστάσεις.

Ελεγκτικές διαδικασίες στα έσοδα/έξοδα – δειγματοληψία | ΔΠΕ 530

Δέκα από τους δεκαπέντε φακέλους παρουσίαζαν σημαντικές ελλείψεις ως προς την μεθοδολογία επιλογής ή/και την επάρκεια των δειγμάτων που χρησιμοποιήθηκαν από τους νόμιμους ελεγκτές. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου οι ελεγκτές δεν εφάρμοσαν τις μεθοδολογίες δειγματοληψίας που ήταν καταγεγραμμένες στα εγχειρίδια ελέγχου των ελεγκτικών τους γραφείων και οι οποίες ασφαλώς συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις των ΔΠΕ.

Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώθηκαν προβλήματα στην τεκμηρίωση της αναγνώρισης του εσόδου στην ορθή λογιστική περίοδο (ισχυρισμός του διαχωρισμού ΔΠΕ 315 παρ. Α111).

Εξωτερικές επιβεβαιώσεις (επιστολές τραπεζών, πελατών, προμηθευτών) | ΔΠΕ 505

Όσον αφορά στις επιστολές επιβεβαίωσης υπολοίπων (πελατών, προμηθευτών, τραπεζών) παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

Περίπου στο ένα τρίτο των φακέλων υπήρχαν αδυναμίες στις εναλλακτικές διαδικασίες. Τα σφάλματα ήταν: (α) μη διενέργεια εναλλακτικών διαδικασιών, (β) ανεπάρκεια των διενεργηθέντων εναλλακτικών διαδικασιών και (γ) έλλειψη τεκμηρίωσης των εναλλακτικών διαδικασιών.

Σε ορισμένους φακέλους δεν είχαν γίνει διαδικασίες επιθεώρησης μεταγενέστερων (roll forward) ή προγενέστερων (roll back) παραστατικών, ώστε να συμφωνηθούν οι κινήσεις μεταξύ της ημερομηνίας αναφοράς της ελεγκτικής δοκιμασίας και της ημερομηνίας των οικονομικών καταστάσεων.

Σε ποσοστό 20% των φακέλων οι ελεγκτές δεν είχαν τεκμηριώσει τη μέθοδο της δειγματοληψίας για την επιστολοδοσία πελατών/προμηθευτών.

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων η επιστολοδοσία των τραπεζών παρουσίαζε προβλήματα. Τα συχνότερα ήταν:

- Οι ελεγκτές δε έλαβαν απαντητικές επιστολές από τις τράπεζες μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελέγχου και δεν εκτέλεσαν άλλες σχετικές ελεγκτικές εργασίες.
- Οι ελεγκτές είχαν λάβει απαντητικές επιστολές με διαφορές τις οποίες δεν διερεύνησαν περαιτέρω.
- Κάποιες επιστολές λήφθηκαν μέσω της ελεγχόμενης οντότητας είτε με fax είτε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και δεν τεκμηριώθηκε κάποια περαιτέρω σκέψη του ελεγκτή σχετικά με τη διασφάλιση ότι διατηρούσε τον έλεγχο της διαδικασίας.

Δανειακές υποχρεώσεις

Σχετικά με τα κονδύλια δανεισμού στις οικονομικές καταστάσεις οι κυριότερες αδυναμίες που εντοπίστηκαν ήταν:

α) Περιπτώσεις όπου δεν τεκμηριωνόταν η ταξινόμηση μεταξύ του μακροχρόνιου και του βραχυχρόνιου μέρους του δανεισμού.

β) Η ελλιπής τεκμηρίωση για το ενδεχόμενο κατάπτωσης ρητρών δανεισμού, με την όποια επίδραση θα μπορούσε να έχει αυτή στην ταξινόμηση των υποχρεώσεων από μακροχρόνιες σε βραχυχρόνιες, αλλά και στην αξιολόγηση της καταλληλότητας της αρχής συνέχισης δραστηριότητας (going concern).

Απαιτήσεις – Επισφάλειες

Παρατηρήθηκαν σημαντικές ενδείξεις για ανεπάρκεια της σχηματισμένης πρόβλεψης (π.χ. παλιά ακίνητα υπόλοιπα τα οποία δεν είχαν επαρκώς στοιχειοθετηθεί ως προς την ανακτησιμότητα τους, όπως λ.χ. εταιρειών σε εκκαθάριση) οι οποίες δεν είχαν αξιολογηθεί. Σε άλλες περιπτώσεις οι φάκελοι ελέγχου είχαν ελλείψεις στην τεκμηρίωση της αξιολόγησης της μεθοδολογίας της σχηματισμένης πρόβλεψης. Το μοντέλο της διοίκησης δεν είχε επαρκώς και κριτικά αξιολογηθεί ως προς τις παραδοχές του και το αποτέλεσμα του, ενώ μεγάλη βαρύτητα είχε δοθεί στην επιστολή παραστάσεων της διοίκησης.

Αποθέματα

Σημαντικά ήταν τα ευρήματα στο πεδίο της αποτίμησης των αποθεμάτων, όπως:

- Ανεπαρκής αξιολόγηση των εκτιμήσεων της διοίκησης αναφορικά με την αξία των απαξιωμένων αποθεμάτων.
- Υπολογισμός της πιθανής απαξίωσης των αποθεμάτων από τον ελεγκτή με αυθαίρετες παραδοχές.

Λιγότερο συχνά παρατηρήθηκαν ελλείψεις όσον αφορά την τεκμηρίωση και την επάρκεια των ελεγκτικών διαδικασιών παρακολούθησης των φυσικών απογραφών.

Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι σημαντικότερες αστοχίες στον έλεγχο της αναβαλλόμενης φορολογίας διαπιστώθηκαν στην αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών περιουσιακών στοιχείων. Συγκεκριμένα σε δύο περιπτώσεις δεν εντοπίστηκε κατάλληλη τεκμηρίωση για το κατά πόσο οι φορολογικές ζημίες, που σχετίζονταν με την αναγνώριση αναβαλλόμενου φορολογικού περιουσιακού στοιχείου, δύνανται να συμψηφιστούν με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη.

Ενοποίηση & γνωστοποίηση συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη

Εντοπίστηκαν περιπτώσεις ενοποίησης οικονομικών καταστάσεων εταιρειών (με εξαιρετικά σημαντικά οικονομικά μεγέθη), οι οποίες, δεν θα έπρεπε να είχαν ενοποιηθεί, με αποτέλεσμα οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Επίσης εντοπίστηκαν περιπτώσεις μη γνωστοποίησης ή ανεπαρκούς γνωστοποίησης σημαντικών - ουσιωδών (σε κάποιες περιπτώσεις ιδιαίτερος σημαντικών) συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη.

Συνέχιση δραστηριότητας (going concern) | ΔΠΕ 570

Η οικονομική αβεβαιότητα, απόρροια των δυσχερών οικονομικών συνθηκών, αναδεικνύει τη σπουδαιότητα της παραδοχής της συνέχισης δραστηριότητας. Στόχος του ελεγκτή είναι να αποκτά επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με το ενδεχόμενο της χρήσης της παραδοχής της συνέχισης δραστηριότητας, από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, στην κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων. Από τους ποιοτικούς ελέγχους της Ε.Λ.Τ.Ε. προέκυψε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η εκτίμηση του ελεγκτή για ζήτημα της συνεχιζόμενης δραστηριότητας είχε στηριχθεί σε παραδοχές της διοίκησης, το εύλογο και τη λογικότητα των οποίων ο ελεγκτής δεν είχε αξιολογήσει.

Επικοινωνία με τις επιτροπές ελέγχου

Σε κάποιες περιπτώσεις φακέλων ελέγχων εταιρειών εισηγμένων στο Χ.Α. διαπιστώθηκε ότι ο νόμιμος ελεγκτής δεν είχε εκπληρώσει την υποχρέωση επικοινωνίας με την επιτροπή ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 37 του ν. 3693/2008.

Έγγραφα διαβεβαιώσεις | ΔΠΕ 580 & επιστολές νομικών συμβούλων

Αν και οι έγγραφες διαβεβαιώσεις από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας παρέχουν απαραίτητα ελεγκτικά τεκμήρια, εντούτοις δεν παρέχουν επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια από μόνες τους για οποιοδήποτε από τα θέματα στα οποία αφορούν.

Από τους διενεργηθέντες ποιοτικούς ελέγχους διαπιστώθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι επιστολές έγγραφων διαβεβαιώσεων της διοίκησης παρουσίαζαν ελλείψεις - π.χ. δεν υπήρχε περίληψη των μη διορθωμένων σφαλμάτων. Επίσης υπήρξαν περιπτώσεις όπου εντοπίστηκαν σημαντικές ελλείψεις και ανεπάρκειες στη διενέργεια ουσιαστικών ελεγκτικών διαδικασιών ενώ παράλληλα είχε δοθεί μεγάλη βαρύτητα στην επιστολή διαβεβαιώσεων της διοίκησης για το σχετικό ζήτημα.

Αρκετές αδυναμίες παρουσίαζαν οι επιστολές από νομικούς συμβούλους των ελεγχόμενων οντοτήτων. Πρόκειται κυρίως για περιπτώσεις που ο δικηγόρος δεν έκανε καμία εκτίμηση για την έκβαση των υποθέσεων που χειριζόταν, καθώς και άλλες όπου ο ελεγκτής δεν τεκμηρίωνε τη σύνδεση του περιεχομένου των επιστολών με την ελεγκτική εργασία για την εκτίμηση των διαφόρων επισφαλειών.

Εκθεση ελέγχου ΔΠΕ | 700, 705

Ο ελεγκτής πρέπει να διαμορφώσει γνώμη για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις της ελεγχόμενης οντότητας είναι καταρτισμένες, από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με το εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής αναφοράς. Προκειμένου να διαμορφώσει γνώμη, ο ελεγκτής πρέπει να έχει αποκτήσει εύλογη διασφάλιση για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα.

Περίπου στο ένα τρίτο των υποθέσεων, η σοβαρότητα των ευρημάτων του ποιοτικού ελέγχου οδήγησε, κατά την εκτίμηση των ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σε τεχνικά ακατάλληλο τύπο διατύπωσης γνώμης από τον νόμιμο ελεγκτή. Επίσης δεν έλειψαν και περιπτώσεις όπου η ελεγκτική τεκμηρίωση την οποία είχε συγκεντρώσει ο ελεγκτής ήταν ανεπαρκής για τη στήριξη της γνώμης που είχε διατυπώσει στην έκθεση ελέγχου.

Β. Επισκοπήσεις εκθέσεων ελέγχου Δημοσίων Νοσοκομείων (117 εκθέσεις)

Εκτός από τους προγραμματισμένους ποιοτικούς ελέγχους, το ΣΠΕ λαμβάνοντας υπόψη, κυρίως αλλά όχι μόνο, περιπτώσεις ασυνήθιστα χαμηλών αμοιβών στα Δημόσια Νοσοκομεία που παρατηρήθηκαν από τα υποβληθέντα πληροφορικά στοιχεία, προέβη σε επισκοπήσεις 117 εκθέσεων ελέγχων.

Από τις επισκοπήσεις των εκθέσεων ελέγχου, οι οποίες συντάχθηκαν από τους νόμιμους ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία για τις χρήσεις 2012 & 2013, παρατηρήθηκαν σημαντικές αδυναμίες σχετικά με τη διατύπωση γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων. Ειδικότερα το ΣΠΕ επισήμανε αρκετές περιπτώσεις όπου τα ποσοτικοποιημένα σφάλματα - όπως αυτά καταγράφονταν στη γνώμη των νομίμων ελεγκτών ήταν διάχυτα στις οικονομικές καταστάσεις και αντιπροσώπευαν ή θα μπορούσαν να αντιπροσωπεύουν ουσιώδες μέγεθος αυτών. Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις των εκθέσεων ελέγχου η διατύπωση γνώμης, σύμφωνα με το ΔΕΠ 705, θα έπρεπε να είναι διαφορετική από αυτή που χορηγήθηκε. Το ΣΠΕ κάλεσε σε ακρόαση 25 νόμιμους ελεγκτές για περαιτέρω επεξηγήσεις και στις περισσότερες περιπτώσεις προχώρησε σε συστάσεις για συμμόρφωση με τις υποδείξεις του.

Επίσης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, το ΣΠΕ διερεύνησε καταγγελίες και αναφορές που υποβλήθηκαν στην Ε.Λ.Τ.Ε. και όπου κρίθηκε αναγκαίο, είτε κάλεσε άμεσα τους νόμιμους ελεγκτές σε ακρόαση για περαιτέρω επεξηγήσεις, είτε ενέταξε τις υποθέσεις στο τρέχον πρόγραμμα ποιοτικού ελέγχου.

Γ. Έλεγχοι εφαρμογής του ΔΠΔΠ-1

Ευρήματα που σχετίζονται με τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών

Σημαντικότερες αδυναμίες:

Αποδοχή

- Διαδικασίες αποδοχής με συμπλήρωση ερωτηματολογίων τα οποία περιείχαν μονολεκτικές απαντήσεις χωρίς επαρκή τεκμηρίωση σε κάποιες περιπτώσεις.
- Δεν υπήρχε επικοινωνία με προηγούμενο ελεγκτή.

Διαβούλευση

- Τεκμηρίωση διαβούλευσης (συνήθως είχε γίνει προφορικά).
- Έλλειψη σχετικών πολιτικών.

Εκτέλεση & τεκμηρίωση της ανάθεσης

Αδυναμίες στην αξιολόγηση:

- Του κινδύνου σε επίπεδο αποδοχής των ελεγκτικών έργων.
- Του συνολικού κινδύνου και του κινδύνου της απάτης.

EQCR

- Μη διενέργεια επισκοπήσεων ποιότητας της ανάθεσης (ακόμη και σε εισηγμένη στο ΧΑ εταιρεία).
- Έλλειψη κριτηρίων επιλογής αναθέσεων προς επισκόπηση {ΔΠΔΠ-1 παρ. 35 (β)}.

Ολοκλήρωση και αρχειοθέτηση

- Έλλειψη καταγεγραμμένης πολιτικής.
- Δεν τεκμηριώνεται η έγκαιρη ολοκλήρωση της ελεγκτικής τεκμηρίωσης.

Ευρήματα που σχετίζονται με τις δομές διασφάλισης ποιότητας των ελεγκτικών γραφείων

Σημαντικότερες αδυναμίες:

Ανεξαρτησία

- Περιπτώσεις μη συμπλήρωσης ετήσιων δηλώσεων ανεξαρτησίας από κάποια μέλη του προσωπικού.
- Λάθη στις ετήσιες δηλώσεις ανεξαρτησίας.
- Περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία περί εναλλαγής των ελεγκτών.
- Μη επικοινωνία με την επιτροπή ελέγχου.
- Παροχή ασυμβίβαστων μη ελεγκτικών υπηρεσιών.
- Απουσία συμβάσεων για την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, ώστε να μην είναι εφικτό να διαπιστωθεί η φύση και το περιεχόμενό τους.

IQCR

- Απουσία διαδικασιών για την αξιολόγηση του συστήματος διασφάλισης ποιότητας.
- Μη τεκμηρίωση των διαδικασιών του IQCR. Περιπτώσεις μη διενέργειας IQCR.

Θεματοφυλακή

- Έλλειψη θεσπισμένων πολιτικών για την ασφαλή φύλαξη, ακεραιότητα και διατήρηση της ελεγκτικής τεκμηρίωσης (έντυπης και ηλεκτρονικής).

Παράπονα και καταγγελίες

- Έλλειψη πολιτικών και διαδικασιών.

Ανθρώπινοι πόροι

Σημαντικότερες αδυναμίες:

Συνεχής εκπαίδευση ελεγκτικού προσωπικού

- Ανεπαρκής παρακολούθηση των προγραμμάτων συνεχούς εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση

- Έντυπα και κριτήρια αξιολόγησης με πολύ γενικές αναφορές.
- Μη σύνδεση της αξιολόγησης με την εξέλιξη του προσωπικού.

Προσλήψεις

- Ανεπαρκής εφαρμογή των θεσπισμένων διαδικασιών του ελεγκτικού γραφείου.

Δ. Επισκοπήσεις εκθέσεων διαφάνειας

Στο πλαίσιο των ποιοτικών ελέγχων που διενεργήθηκαν για την εφαρμογή του ΔΠΔΠ-1 ελέγχθηκε και το περιεχόμενο των πιο πρόσφατων εκθέσεων διαφάνειας που είχαν δημοσιοποιήσει τα ελεγκτικά γραφεία. Επιπλέον επισκοπήθηκαν από τις υπηρεσίες της Ε.Λ.Τ.Ε. και οι εκθέσεις διαφάνειας των ελεγκτικών γραφείων που δεν είχαν συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα ποιοτικών ελέγχων της περιόδου αναφοράς (Απρίλιος 2015 - Απρίλιος 2016). Στις περιπτώσεις που εντοπίστηκαν λάθη ή παραλείψεις έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις και υποδείξεις.

Ε. Κοινός Ποιοτικός Έλεγχος (Joint Audit) μεταξύ Ε.Λ.Τ.Ε και PCAOB.

Τον Αύγουστο του 2015 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ της Ε.Λ.Τ.Ε. και της αντίστοιχης εποπτικής αρχής των ΗΠΑ (Public Company Accounting Oversight Board- PCAOB) για την διεξαγωγή κοινών επιθεωρήσεων στις ελεγκτικές εταιρείες που υπόκεινται στις κανονιστικές διατάξεις των δύο εποπτικών αρχών. Η εν λόγω συμφωνία τέθηκε άμεσα σε ισχύ με αποτέλεσμα τον Νοέμβριο του 2015 να ολοκληρωθεί με απόλυτη επιτυχία η διεξαγωγή των πρώτων κοινών επιθεωρήσεων από στελέχη των δύο αρχών. Η διενέργεια των κοινών αυτών επιθεωρήσεων πρόκειται να συνεχιστεί και στα επόμενα έτη, αποσκοπώντας στη συνεχή ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης του επενδυτικού κοινού στη λειτουργία του ελεγκτικού και λογιστικού θεσμού τόσο στην Ελλάδα όσο και στις ΗΠΑ.

2.2 Λογιστική Τυποποίηση

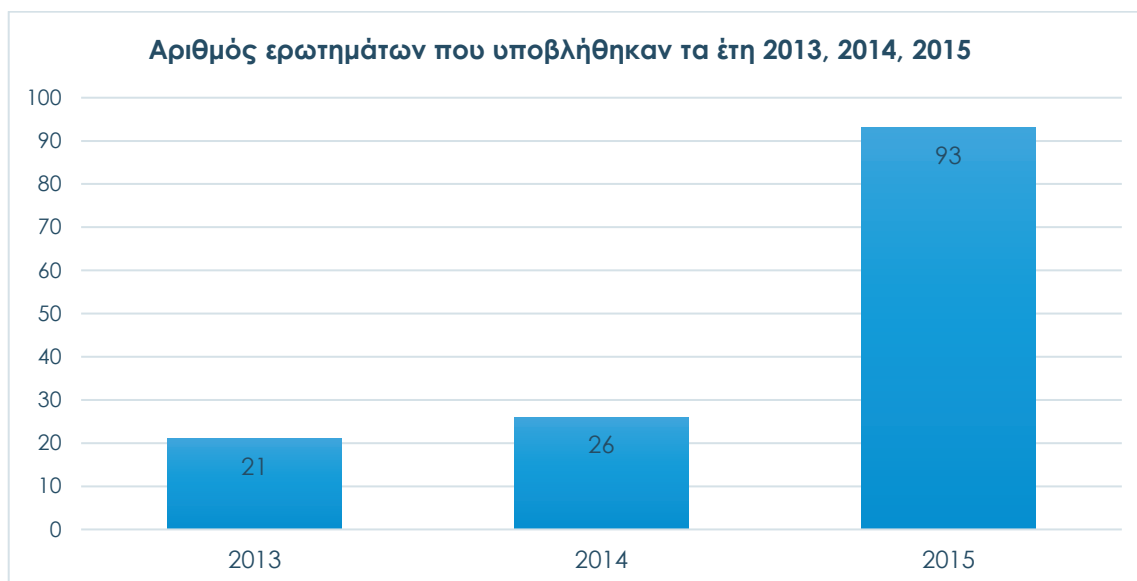
Το Σ.ΛΟ.Τ. υπό τη νέα του σύνθεση επεδίωξε να ανταποκριθεί σε εύλογο χρόνο σε εκκρεμή ερωτήματα που υπήρχαν καθ' όλη τη διάρκεια του 2014, καθώς και στον αυξημένο όγκο ερωτημάτων που υποβλήθηκαν εντός του 2015, με την εισαγωγή του νόμου 4308/2014 (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).

Συνολικά, κατά το έτος 2015 το Σ.ΛΟ.Τ. απάντησε σε εκατόν είκοσι πέντε (125) ερωτήματα που υποβλήθηκαν από φορείς του στενού και ευρύτερου δημοσίου τομέα, ιδιωτικές εταιρείες, λογιστές, ελεγκτικές εταιρείες κ.α. επί συνόλου εκατόν σαράντα (140) και για τα τρία έτη 2013, 2014 και 2015.

Επίσης, το Σ.ΛΟ.Τ. εισήγαγε τη διεθνή πρακτική του Popular Reporting «Απλοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τους πολίτες» και ενθάρρυνε την εφαρμογή της για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

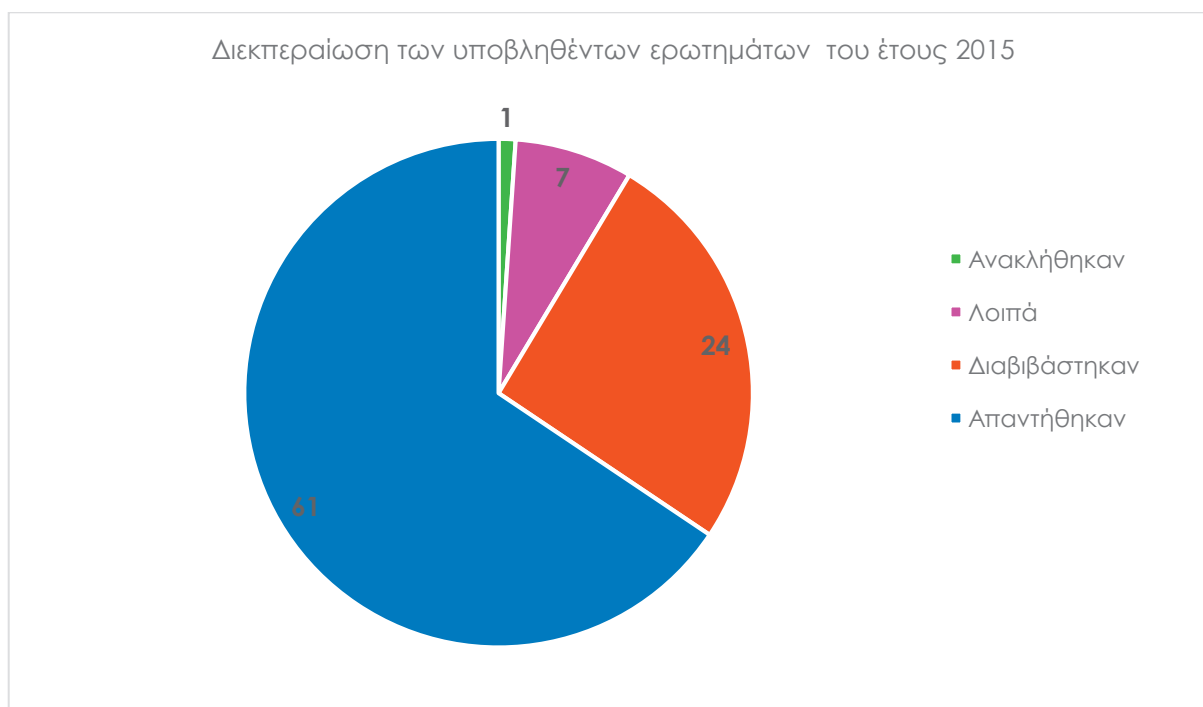
Παράλληλα, αναρτώνται πλέον στην επίσημη ιστοσελίδα της Ε.Λ.Τ.Ε. όλες οι απαντήσεις στα ερωτήματα.

Σχηματικά το κυριότερο έργο του Σ.ΛΟ.Τ. για το έτος 2015:

Εντός του 2015 υποβλήθηκαν ενενήντα τρία (93) ερωτήματα, το 2014 είκοσι έξι ερωτήματα (26) και το 2013 είκοσι ένα (21) ερωτήματα. Σημειώθηκε αύξηση στα υποβληθέντα ερωτήματα κατά 257,7% από το 2014 στο 2015.

ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2015

2.3 Οργανωτικά Θέματα

Στελέχωση της Ε.Λ.Τ.Ε.

Η Ε.Λ.Τ.Ε. μέχρι σήμερα έχει στελεχωθεί με αποσπασμένο προσωπικό από άλλες υπηρεσίες του δημοσίου τομέα. Το προσωπικό της Ε.Λ.Τ.Ε. στις 31-12-2015 ανερχόταν σε δεκαεννέα (19) άτομα εκ των οποίων τα δώδεκα (12) αποσπάστηκαν στην Ε.Λ.Τ.Ε. το 2015. Προκειμένου να ενισχυθεί το εποπτικό έργο της επιτροπής, από τα δώδεκα (12) άτομα που αποσπάστηκαν το 2015, τα πέντε (5) είναι στελέχη με ειδικές γνώσεις ελεγκτικής, λογιστικής και χρηματοοικονομικής και σημαντική εμπειρία στη διεξαγωγή ποιοτικών ελέγχων. Επίσης στελεχώθηκε για πρώτη φορά και το Τμήμα Πληροφοριακών Συστημάτων & Μηχανογραφικής Υποστήριξης.

Η επαρκής στελέχωση της αρχής με εξειδικευμένα στελέχη στον τομέα της ελεγκτικής, λογιστικής και χρηματοοικονομικής, αποτελεί κεντρική προτεραιότητα και καθοριστικό παράγοντα για τη συνέχιση του έργου της Επιτροπής.

Εγχειρίδιο Οργάνωσης και Λειτουργίας

Σε συνέχεια της άμεσης στελέχωσης της Ε.Λ.Τ.Ε. εντός του 2015 και προκειμένου να ανταπεξέλθει στο έργο της και την αποστολή της, με την υπ. αρ. 99/Θέμα 9ο/20.3.15 απόφαση του Δ.Σ, εγκρίθηκε το Εγχειρίδιο Οργάνωσης και Λειτουργίας της Ε.Λ.Τ.Ε. Σκοπός του εγχειριδίου είναι να αποτελέσει βασικό εργαλείο ενημέρωσης και καθοδήγησης του προσωπικού, με στόχο την ενίσχυση της λειτουργικότητας και της αποδοτικότητας στην υπηρεσία, παρουσιάζοντας αναλυτικά το σύνολο των κανόνων που διέπουν την καθημερινή λειτουργία της Ε.Λ.Τ.Ε. Το εγχειρίδιο αποτελεί οδηγό που επεξηγεί τα θέματα που σχετίζονται με τις καθημερινές πρακτικές και τους τρόπους εργασίας.

Μηχανογράφηση των Διοικητικών Υπηρεσιών

Μέσα στο 2015 η Ε.Λ.Τ.Ε. προχώρησε στη λειτουργία προγράμματος ηλεκτρονικής καταχώρησης αδειών και μητρώου υπαλλήλων της, προβαίνοντας παράλληλα στην προμήθεια προγράμματος διαχείρισης μισθοδοσίας από εξειδικευμένη εταιρεία.

Αναβάθμιση Πληροφοριακών Συστημάτων και Μηχανογραφικής Υποστήριξης

Μέσα στο 2015 το Τμήμα Πληροφοριακών Συστημάτων και Μηχανογραφικής Υποστήριξης προχώρησε σε μια σειρά εργασιών αναβάθμισης και βελτίωσης των πληροφοριακών συστημάτων του φορέα καθώς και υποστήριξης της χρήσης τους. Αναλυτικότερα:

- Ανασχεδιάστηκε ο ιστότοπος της Ε.Λ.Τ.Ε. τόσο στην αγγλική όσο και στην ελληνική γλώσσα, με έμφαση στη παροχή τόσο ελεγκτικών όσο και λογιστικών πληροφοριών. Επίσης επεξεργάστηκαν και αναρτήθηκαν ομαδοποιημένα όλες οι γνωμοδοτήσεις του Σ.ΛΟ.Τ. για τα έτη 2008 – 2015.
- Επανασχεδιάστηκε η βάση δεδομένων του Δημοσίου Μητρώου της Ε.Λ.Τ.Ε. σύμφωνα με τα στοιχεία που αποστέλλουν τα ελεγκτικά γραφεία και/ ή οι Νόμιμοι Ελεγκτές, έτσι ώστε να καλυφθούν ελλείψεις και δυσλειτουργίες.
- Εκπονήθηκε μελέτη της ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων της Ε.Λ.Τ.Ε. η οποία αποσκοπούσε στην αποτίμηση της επικινδυνότητας των πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών της Ε.Λ.Τ.Ε. και στην εκπόνηση σχεδίου ασφαλείας αυτών. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω μελέτη ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ Ε.Λ.Τ.Ε. και PCAOB.
- Αναδιοργανώθηκε ο εξοπλισμός και η υποδομή της πληροφορικής με παράλληλη αναβάθμιση του δικτύου των υπολογιστών/ εξυπηρετητών της Ε.Λ.Τ.Ε.

2.4 Λοιπές Πρωτοβουλίες και Δράσεις της Ε.Λ.Τ.Ε.

Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 56/2014

Η Ε.Λ.Τ.Ε. συμμετείχε με πρωτεύοντα ρόλο στην νομοπαρασκευαστική επιτροπή που ορίστηκε από τον Υπουργό Οικονομικών για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 56/2014 στο Εθνικό δίκαιο αναφορικά με τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των οντοτήτων δημοσίου ενδιαφέροντος. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίστηκε ο Α Αντιπρόεδρος της Ε.Λ.Τ.Ε. κ. Γιαννόπουλος Παναγιώτης.

Λογιστικό Σχέδιο Γενικής Κυβέρνησης

Η Ε.Λ.Τ.Ε. συμμετέχει ενεργά με εκπροσώπους της, στην ομάδα εργασίας που έχει συσταθεί από τον Υπουργό Οικονομικών για τη διαμόρφωση νέου λογιστικού πλαισίου (περιλαμβανομένου σχεδίου λογαριασμών) για την Γενική Κυβέρνηση, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 4337/2015.

Το έργο της ομάδας κρίνεται υψίστης σημασίας για τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των οικονομικών του δημοσίου τομέα και στόχος είναι η ανάπτυξη ενός σχεδίου λογαριασμών για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που θα καλύπτει τις ανάγκες του European System of Accounting (ESA) και των International Public Sector Accounting Standards Board (IPSAS) και του προϋπολογισμού.

ΜΕΡΟΣ 3ο: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Λ.Τ.Ε.

Το ελεγκτικό και λογιστικό γίνεσθαι στην Ελλάδα είναι άμεσα συνυφασμένο με τις διεθνείς εξελίξεις στο χώρο της ελεγκτικής και λογιστικής. Η εποικοδομητική και αποτελεσματική άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων της Ε.Λ.Τ.Ε. επιτάσσουν τη συνεργασία με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς εποπτικές αρχές και την ενεργό συμμετοχή στα διεθνή δρώμενα του κλάδου. Με αυτόν τον γνώμονα, η Ε.Λ.Τ.Ε. έθεσε ως προτεραιότητα για το 2015 την ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων της με στόχο την ενίσχυση της παρουσίας της σε φορείς που ήδη συμμετείχε αλλά και την περαιτέρω ανάπτυξη και δημιουργία νέων σχέσεων με ομόλογες εθνικές αρχές και διεθνούς φορείς. Επίσης, πέραν της ενεργούς συμμετοχής της, η Ε.Λ.Τ.Ε. εγκαινίασε τη νέα φιλόδοξη εξωστρεφή στρατηγική των διεθνών σχέσεών της, με την υποβολή υποψηφιότητας και την ανάληψη της ευθύνης διοργάνωσης στην Αθήνα σημαντικών διεθνών συναντήσεων εργασίας.

Η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει συμμετοχή στους ακόλουθους ευρωπαϊκούς και παγκόσμιους εποπτικούς φορείς:

European Group of Auditors' Oversight Bodies (EGAOB): Ο ευρωπαϊκός αυτός φορέας στοχεύει να εξασφαλίσει την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών των κρατών-μελών της ΕΕ για το ελεγκτικό επάγγελμα. Η Ε.Λ.Τ.Ε. συμμετείχε ενεργά τόσο στις συναντήσεις του φορέα, όσο και στις επιμέρους ομάδες εργασίας που έχουν συσταθεί για επιμέρους θέματα εποπτείας του ελεγκτικού επαγγέλματος και συνεργασίας με εποπτικές αρχές τρίτων χωρών.

European Audit Inspection Group (EAIG): Πρόκειται για ευρωπαϊκό φορέα που παρέχει μια πανευρωπαϊκή πλατφόρμα συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών των κρατών-μελών. Έχει ως κύριο στόχο την ενημέρωση των μελών του για τα σημαντικά ζητήματα που προκύπτουν και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών, σχετικά με επιθεωρήσεις επί των ελεγκτικών έργων που διενεργούνται από νόμιμους ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία. Τα μέλη του EAIG παρουσιάζουν τα ευρήματα των επιθεωρήσεων που διενεργούν και συζητούν σχετικά θέματα που προκύπτουν με φορείς, όπως το International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) και το International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA) καθώς και με εκπροσώπους του ελεγκτικού επαγγέλματος. Η Ε.Λ.Τ.Ε. συμμετείχε στις τακτικές συναντήσεις του φορέα το 2015, ενώ ανέλαβε και τη διοργάνωση της 17^{ης} συνάντησης του EAIG στην Αθήνα, μετά από εκλογή της μεταξύ άλλων υποψηφιοτήτων.

Committee of European Auditing Oversight Board (CEAOB): Πρόκειται για νεοσυσταθέν Ευρωπαϊκό όργανο στο οποίο συμμετέχουν και εκπροσωπούνται όλες οι ευρωπαϊκές ελεγκτικές αρχές σε συνέχεια σχετικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ε.Λ.Τ.Ε. συμμετείχε το 2015 στις προπαρασκευαστικές εργασίες για την επικείμενη (εντός του 2016) σύσταση και λειτουργία της CEAOB, παρουσιάζοντας τις θέσεις της Ελλάδας και συμβάλλοντας στους στόχους της, στο συμβουλευτικό της ρόλο στα ευρωπαϊκά όργανα.

International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR): Πρόκειται για ένα παγκόσμιο φορέα ανεξάρτητων εποπτικών αρχών του ελεγκτικού επαγγέλματος με σκοπό την προαγωγή της συνεργασίας των εποπτικών αρχών καθώς και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειρίας από την άσκηση των εποπτικών δραστηριοτήτων τους. Η Ε.Λ.Τ.Ε. έγινε μέλος του IFIAR το 2010. Η Ε.Λ.Τ.Ε. συμμετείχε στην ετήσια έρευνα του IFIAR για το έτος 2014 (που πραγματοποιήθηκε εντός του 2015), αναφορικά με τα ευρήματα των μελών του που προέκυψαν από τις επιθεωρήσεις επί των ελεγκτικών έργων των ελεγκτικών εταιρειών και παράλληλα συμμετείχε στις διεθνείς εργασίες του φορέα.

Πέραν της συμμετοχής στους προαναφερθέντες διεθνείς φορείς και όργανα, η Ε.Λ.Τ.Ε. το 2015 επιδίωξε την ανάπτυξη συνεργασιών σε διμερές επίπεδο με αντίστοιχες εθνικές εποπτικές αρχές. Κομβικής σημασίας αποτέλεσε η σύναψη συμφωνίας τον Αύγουστο του 2015 μεταξύ της Ε.Λ.Τ.Ε. και του Συμβουλίου Λογιστικής Εποπτείας των Εταιρειών Δημοσίου Ενδιαφέροντος των Η.Π.Α. (Public Company Accounting Oversight Board-PCAOB), δηλαδή την ομόλογη εποπτική αρχή των Η.Π.Α.

Η συμφωνία είχε ως αντικείμενο την εποπτεία των ελεγκτικών εταιρειών που υπόκεινται στις κανονιστικές διατάξεις των δύο ρυθμιστικών αρχών, παρέχοντας ένα πλαίσιο για τις κοινές επιθεωρήσεις των δύο ρυθμιστικών αρχών για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών σε ένα διεθνές περιβάλλον παροχής ελεγκτικών υπηρεσιών.

Το PCAOB έχει συνάψει παρόμοιες συμφωνίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τη Δανία, την Ουγγαρία, τη Σουηδία, τη Φινλανδία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ολλανδία, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο και συνεχίζει τις προσπάθειες του για την επίτευξη συμφωνιών συνεργασίας με τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ακόμα δεν έχουν συνάψει αντίστοιχες συμφωνίες. Επιπλέον, το PCAOB έχει συνάψει συμφωνίες με την Ελβετία και τη Νορβηγία, καθώς και με πολλές ρυθμιστικές αρχές στη Βόρεια Αμερική, τη Μέση Ανατολή, την Ασία και την Αυστραλία.

ΜΕΡΟΣ 4ο: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η Επιτροπή δεν επιβαρύνει με τη λειτουργία της τον κρατικό προϋπολογισμό. Παραθέτουμε παρακάτω τα βασικά προϋπολογιστικά και απολογιστικά μεγέθη για το έτος 2015.

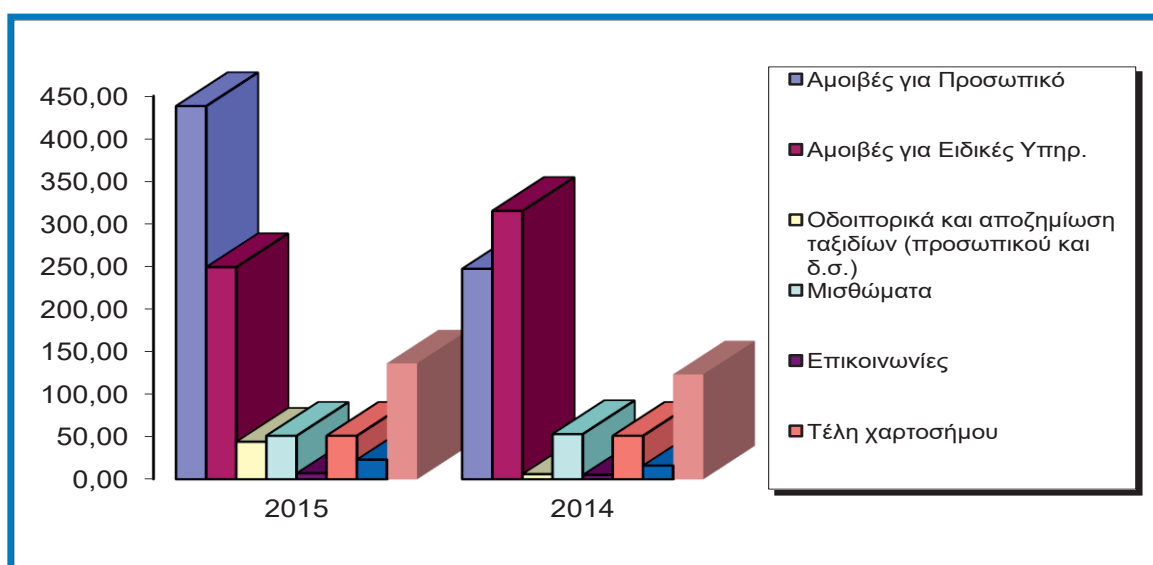
ΕΣΟΔΑ

Τα συνολικά έσοδα της Ε.Λ.Τ.Ε. για τη χρήση 2015, ανήλθαν στο ποσό των 2.395.750,56 ευρώ, έναντι του ποσού των 2.171.620,57 ευρώ του προηγούμενου έτους, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 224.129,99 ευρώ, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 10,32%.

ΕΞΟΔΑ

Τα συνολικά έξοδα της Ε.Λ.Τ.Ε. για την χρήση 2015, ανήλθαν στο ποσό των 999.199,03 ευρώ, έναντι 816.353,59 ευρώ του προηγούμενου έτους, σημειώνοντας αύξηση κατά 182.845,44 ευρώ, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 22,40%. Σημειώνεται ότι η Ε.Λ.Τ.Ε. μέχρι και τον Σεπτέμβρη του έτους 2014, δεν είχε εγκεκριμένο προϋπολογισμό και η δαπάνη που είχε πραγματοποιηθεί από την αρχή του έτους μέχρι και τον εν λόγω μήνα, αφορούσε μόνο στις δαπάνες μισθοδοσίας οι οποίες το 2015 ήταν αυξημένες λόγω στελέχωσης της Ε.Λ.Τ.Ε.

Η αναλυτική παράθεση των εξόδων εμφανίζεται στο κατωτέρω γράφημα.

ΜΕΡΟΣ 5ο: ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ 2016

Αδιαμφισβήτητα το νέο κανονιστικό πλαίσιο της Ε.Ε. για το ελεγκτικό επάγγελμα, το οποίο επί του παρόντος βρίσκεται στη φάση της ενσωμάτωσης του στην εθνική νομοθεσία θα επηρεάσει τη διαδικασία για τη διασφάλιση της ποιότητας των ελέγχων.

Τα σημαντικότερα μέτρα που προβλέπονται με τη νέα νομοθεσία για τον υποχρεωτικό έλεγχο των Οντοτήτων Δημοσίου Ενδιαφέροντος (PIEs) είναι, μεταξύ άλλων: η υποχρεωτική εναλλαγή των νομίμων ελεγκτών και των ελεγκτικών γραφείων κάθε 10 χρόνια, η απαγόρευση της παροχής ορισμένων μη ελεγκτικών υπηρεσιών από τους νόμιμους ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία, ο καθορισμός ανώτατου ορίου για τις αμοιβές που μπορούν να χρεώνονται από την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, προκειμένου να αποφεύγονται ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων, η ενίσχυση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία συμμετέχει ενεργά τόσο στον διορισμό του ελεγκτικού γραφείου όσο και στην παρακολούθηση του έργου του.

Η Ε.Λ.Τ.Ε. λαμβάνοντας υπόψη το νέο κανονιστικό πλαίσιο το οποίο διαμορφώνεται, διαβεβαιώνει τη δυνατότητα να ανταπεξέλθει στην πρόκληση των νέων απαιτήσεων με ταχύτητα, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα μέσω:

- Της στενής συνεργασίας με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία του ελεγκτικού επαγγέλματος.
- Της συνέχισης της στενής συνεργασίας με τις ομόλογες ευρωπαϊκές εθνικές αρχές που είναι επιφορτισμένες με τη δημόσια εποπτεία και τη διασφάλιση ποιότητας των ελέγχων.
- Της παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης σε καιρία ζητήματα που αφορούν το νομοθετικό πλαίσιο του κλάδου της ελεγκτικής και λογιστικής.
- Της παρακολούθησης και βελτίωσης των μεθοδολογιών ελέγχου για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη άσκηση του έργου της.
- Της εφαρμογής του CAIM (Common Audit Inspection Methodology) στους ποιοτικούς ελέγχους.

Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) είναι η Εθνική Εποπτική Αρχή του ελεγκτικολογιστικού επαγγέλματος.

Οι αρμοδιότητες της απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία και έχουν γνώμονα αποκλειστικά το δημόσιο συμφέρον.

Η Ε.Λ.Τ.Ε. αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που απολαύει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας.

Σκοπός της Ε.Λ.Τ.Ε. είναι η ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης του επενδυτικού κοινού στη λειτουργία του ελεγκτικού και λογιστικού θεσμού στην Ελλάδα.

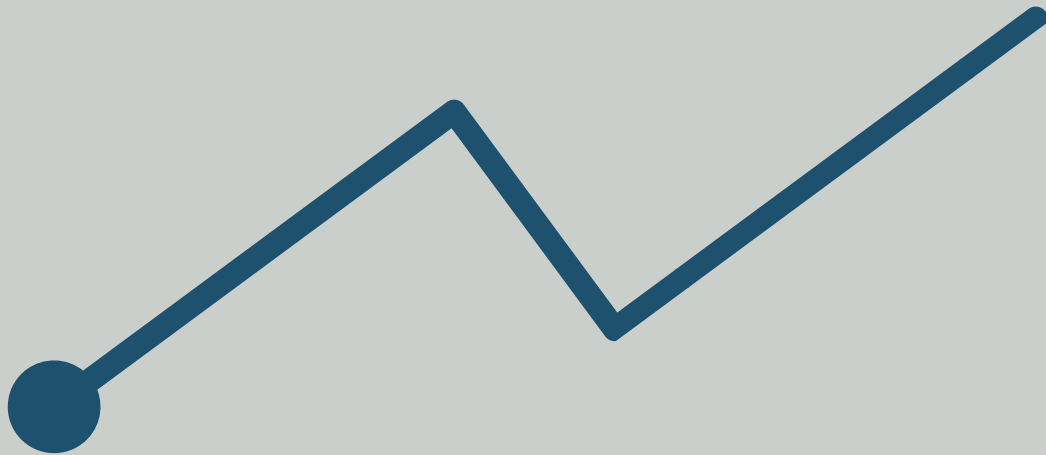

© Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, 2003
ΕΛΤΕ, Βουλής 7, 5ος Όροφος, Αθήνα 10562

W: www.elte.org.gr | e-mail: info@elte.org.gr

EΛTE

www.elte.org.gr